

شیوهنامه اجرایی آیین‌نامه آموزشی دوره تحصیلی دکتری تخصصی

مقدمه

با استناد به قانون اهداف، وظائف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی و در راستای حفظ و ارتقای کیفیت آموزشی در نظام آموزش عالی کشور و تحقق گام دوم انقلاب اسلامی، مرجعیت علمی و مشارکت دانشگاه‌ها در تمدن‌سازی با رویکرد حکمتی و دانایی‌محور، آیین‌نامه یکپارچه مقررات آموزشی دوره‌های تحصیلی کاردانی/کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی در جلسه ۹۶۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۲۵ شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب و طی نامه شماره ۱۵۴۹۴۶/و مورخ ۱۴۰۲/۰۶/۲۷ به دانشگاه ابلاغ شده است. لذا در راستای اجرای ماده ۵۱، شیوهنامه اجرایی آیین‌نامه آموزشی دوره تحصیلی دکتری تخصصی در دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان به عنوان دانشگاه معین استان گلستان به شرح زیر تصویب و جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

تعاریف

۱. **وزارت:** منظور، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.
۲. **شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی:** منظور شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی وزارت است.
۳. **دانشگاه:** هر یک از دانشگاه‌ها و موسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی دارای مجوز تاسیس از مراجع ذی‌ربط که مجری دوره‌های کاردانی، کارشناسی ناپیوسته، کارشناسی پیوسته، کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی هستند که در اینجا منظور دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان است.
۴. **آموزش رایگان:** منظور آموزش دانشجو در طول سنوات مجاز دوره دکتری تخصصی بدون پرداخت هزینه (در دانشگاه‌های استفاده کننده از بودجه عمومی دولت) است.
۵. **مدرس:** عضو هیئت علمی دانشگاه یا شخصی که به واسطه ابلاغ رسمی از جانب دانشگاه برای تدریس یک یا چند درس در دانشگاه بکارگیری می‌شود.
۶. **دانشجو:** فردی است که در یکی از دوره‌های آموزش عالی برابر ضوابط معین، پذیرفته شده، ثبت نام کرده و به تحصیل مشغول است.
۷. **دانش‌آموخته:** فردی است که یکی از رشته‌های دوره دکتری تخصصی مصوب را با موفقیت به پایان رسانده و برابر ضوابط معین، گواهی یا مدرک تحصیلی مربوط را دریافت کرده است.
۸. **حضور:** شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو به صورت تمام وقت در فعالیت‌های تحصیلی دانشگاه شرکت می‌کند.
۹. **غیرحضور:** شیوه‌ای از پذیرش است که دانشجو بدون حضور در دانشگاه فعالیت‌های تحصیلی دارد.
۱۰. **نیمه‌حضور:** شیوه‌ای از پذیرش است که بخشی از آموزش آن حضور و بخش دیگر غیرحضور به انجام می‌رسد.
۱۱. **شهریه‌پرداز:** منظور آموزش دانشجو در دوره دکتری تخصصی، به ازای پرداخت هزینه‌ها است.
۱۲. **نیمسال تحصیلی:** بازه زمانی تعیین شده که شامل ۱۶ هفته آموزش و دو هفته امتحانات پایانی است.

۱۳. برنامه درسی: مجموعه به هم پیوسته‌ای از دروس هر رشته تحصیلی با هدفی مشخص، مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی است.
۱۴. واحد درسی: ارزش مقداری درسی است که ساعات هر واحد مطابق آیین نامه تدوین و بازنگری برنامه‌های درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی تعیین می‌شود و طبق برنامه درسی مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی اجرا می‌شود.
۱۵. رشته تحصیلی: یک شعبه فرعی از شاخه‌های علمی که به لحاظ موضوع دارای قلمرو مشخص و متمایز از سایر شاخه‌های علمی است و به احراز دانش تخصصی، مهارت یا کارآمدی معینی می‌انجامد.
۱۶. گرایش تحصیلی: به شعبه‌ای از یک رشته که ناظر بر وجه تخصصی آن باشد، اطلاق می‌شود. اختلاف درس‌ها در دو گرایش از یک رشته، نباید از ۷۰ درصد کل واحدهای رشته بیشتر باشد.
۱۷. دکتری تخصصی: دوره تحصیلی است که پس از دوره کارشناسی ارشد آغاز می‌شود و شامل ۳۶ واحد درسی است.
۱۸. گروه آموزشی: بنیادی‌ترین واحد سازمانی دانشگاهی متشکل از تعدادی عضو هیأت علمی با تخصص مشترک، در یک رشته علمی خاص یا چند رشته متجانس که به منظور ایجاد و اجرای آن رشته تحصیلی در دانشگاه تشکیل می‌شود.
۱۹. مجموعه امتحانی: منظور مجموعه امتحانی مندرج در دفترچه ثبت نام آزمون سازمان سنجش آموزش کشور است.
۲۰. شورای آموزشی/تحصیلات تکمیلی: یکی از شوراهای تخصصی در نخستین سطح سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی راهبردی در امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه است که به منظور ایجاد هماهنگی و تسهیل در امور اجرایی مرتبط با تحصیل دانشجو در حوزه معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی تشکیل می‌گردد.
۲۱. شیوه آموزشی-پژوهشی: شیوه‌ای تحصیلی در دوره دکتری تخصصی که برنامه درسی مربوط به آن، علاوه بر واحدهای درسی، مشتمل بر اجرای یک پروژه تحقیقاتی است که منجر به رساله می‌شود.
۲۲. ارزیابی جامع: بررسی همه جانبه از توانمندی‌های آموزشی و پژوهشی دانشجوی دکتری تخصصی است که پس از گذراندن واحدهای دوره برگزار می‌شود.
۲۳. رساله: مستند علمی است که در فرایند تحصیل دانشجوی دوره دکتری تخصصی و از طریق تحقیق در یک حوزه معین از رشته یا گرایش تحصیلی، با راهنمایی استاد/استادان راهنما و حسب مورد بر اساس استانداردهای پژوهشی با هدف توسعه مرزهای دانش تدوین می‌شود.
۲۴. استاد راهنما: یکی از اعضای هیأت علمی دارای مدرک دکتری تخصصی است که مسئولیت راهنمایی دانشجو را در انجام رساله مطابق ضوابط این شیوه‌نامه بر عهده دارد.
۲۵. استاد مشاور: یکی از اعضای هیأت علمی و یا فرد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط است که مسئولیت مشاوره دانشجو را مطابق ضوابط این شیوه‌نامه در انجام رساله بر عهده دارد.
۲۶. هیأت داوران: اعضای هیأت علمی یا افراد متخصص دارای صلاحیت دانشگاهی هستند که برای ارزیابی کمی و کیفی رساله دانشجو در دوره دکتری تخصصی مطابق دستورالعمل اجرایی مصوب دانشگاه انتخاب می‌شوند.
۲۷. دانشگاه معین استان گلستان: دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان است
۲۸. هزینه‌های رفاهی: منظور تسهیلات و امکانات غیرآموزشی مانند کمک هزینه‌های خوابگاه، تغذیه، ایاب و ذهاب و سایر مواردی که توسط دانشگاه به صورت رایگان یا یارانه‌ای به دانشجو اختصاص می‌یابد.

ماده ۱. هدف

هدف از تدوین این شیوه‌نامه، انتظام بخشیدن به امور تحصیلی دانشجویان از طریق تعیین چارچوب قانونی برای اجرای هماهنگ، یکپارچه و صحیح برنامه‌های آموزشی و پژوهشی دانشگاه به منظور تربیت نیروی انسانی متخصص، متعهد، آشنا با علم و آخرین دستاوردهای علمی و منطبق با نیازهای جامعه، در راستای بهره‌گیری بهینه از ظرفیت‌های موجود برای ارتقای سطح کیفی آموزش و پژوهش در دوره دکتری تخصصی است.

ماده ۲. شرط ورود به دانشگاه، تایید شایستگی‌های علمی و عمومی از طریق پذیرفته شدن در آزمون ورودی (که توسط سازمان سنجش آموزش کشور برگزار می‌شود) و یا کسب پذیرش از دانشگاه طبق ضوابط و مقررات مصوب وزارت است.

ماده ۳. آموزش در دانشگاه مبتنی بر نظام ترمی-واحدی است.

ماده ۴. دانشگاه موظف است در رشته‌های مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی و دوره‌ای که مجوز آن را از مراجع قانونی دریافت نموده است، دانشجو بپذیرد و فقط برنامه‌های آموزشی و درسی را که براساس ضوابط ابلاغی وزارت و مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی آموزشی تدوین گردیده است، اجرا نماید.

ماده ۵. چگونگی و ترتیب ارائه تمامی دروس هر رشته و یا گرایش و رعایت پیش‌نیاز (تقدم و تاخر) هر درس طبق برنامه درسی مصوب، برعهده دانشگاه است.

ماده ۶. در صورت به دست نیاوردن نمره قبولی در خارج از سنوات مجاز تحصیلی در هر درس یا حذف غیرموجه درس به تشخیص دانشگاه، پرداخت هزینه برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان جهت انتخاب واحد مجدد همان درس یا درس جایگزین آن توسط هیأت امنای دانشگاه تصمیم‌گیری می‌شود.

ماده ۷. شرکت دانشجو در تمام جلسات کلاس درس، الزامی است.

تبصره ۱. اگر دانشجو در درسی بیش از ۳/۱۶ جلسات کلاس و یا در جلسه امتحان پایان نیمسال همان درس غیبت کند، نمره آن درس صفر خواهد شد و در صورتی که به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، غیبت دانشجو موجه تشخیص داده شود، وضعیت آن درس، به غیبت موجه تغییر داده می‌شود. در این صورت، رعایت حداقل شش واحد در طول نیمسال برای دانشجو الزامی نیست، ولی نیمسال مذکور به عنوان یک نیمسال کامل جزو سنوات تحصیلی وی محسوب می‌شود.

تبصره ۲. نظارت بر رعایت نظم، انضباط و مقررات آموزشی دانشگاه در کلاس درس بر عهده مدرس درس می‌باشد. مدرس درس موظف به ثبت الکترونیکی حضور و غیاب دانشجویان در هر جلسه در سامانه آموزشی و گزارش آن مطابق ضوابط است. دانشگاه موظف است نسبت به ثبت الکترونیکی آمار برگزاری کلاس‌ها و حضور و غیاب دانشجویان اقدام نماید.

ماده ۸. پیشرفت تحصیلی دانشجو در هر درس، توسط مدرس/مدرسان همان درس و براساس حضور و شرکت در فعالیت‌های کلاسی، انجام تکالیف درس و نتایج امتحانات، ارزشیابی می‌شود.

تبصره ۱. برگزاری آزمون کتبی برای درس‌های نظری الزامی است.

تبصره ۲. مدرس دروس مقطع دکتری تخصصی باید دارای حداقل مرتبه استادیاری و حداقل یک نیمسال سابقه تدریس دروس نظری در دوره کارشناسی و یک نیمسال سابقه تدریس دروس نظری در دوره کارشناسی ارشد باشد.

تبصره ۳. مدرس درس موظف است حداکثر ظرف ۷ روز پس از برگزاری امتحان نسبت به ثبت موقت نمرات اقدام نموده و حداکثر ۳ روز پس از آن، ضمن رسیدگی به تقاضای تجدیدنظر دانشجویان، نسبت به ثبت نهایی نمرات اقدام نماید.

تبصره ۴. مدرس درس موظف است برگه‌های امتحانی و سایر فعالیت‌های درسی و مستندات آزمون در هر درس را پس از پایان امتحانات به عنوان سوابق درس تا حداقل یک نیمسال تحصیلی نزد خود نگه دارد.

تبصره ۵. نمره هریک از دروس پس از تایید نهایی در سامانه آموزشی غیرقابل تغییر می‌باشد. در صورت درخواست مدرس، لازم است فرم تغییر نمره با ارائه دلایل اشتباه صورت گرفته، پس از تایید گروه آموزشی و دانشکده مربوطه به معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال شود.

تبصره ۶. جهت اعلام نمره به صورت ناتمام، مدرس مربوطه باید درخواست خود را با ذکر دلایل توجیهی، حداقل ۱۵ روز قبل از شروع امتحانات به تایید شورای گروه آموزشی مربوطه برساند و این تقاضا در شورای آموزشی دانشکده به تصویب برسد. در این صورت نمره آن درس باید حداکثر ۴۵ روز پس از پایان امتحانات آن نیمسال گزارش گردد.

تبصره ۷. در خصوص دروس انفرادی مانند مساله مخصوص، موضوع ویژه، سمینار و ... دانشجو موظف است هماهنگی لازم را برای تعیین استاد و موضوع درس با گروه آموزشی مربوطه انجام دهد. در صورتی که به تشخیص استاد و تایید گروه آموزشی مربوطه اتمام آن درس انفرادی در یک نیمسال تحصیلی میسر نباشد، ناتمام تلقی شده و حداکثر یک نیمسال پس از اخذ درس (به انضمام بازه تابستان) برای ثبت و تایید نهایی نمره آن مهلت خواهد بود، در غیر این صورت نمره آن درس در کارنامه صفر منظور خواهد شد.

ماده ۹. سقف مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری محدود است و با اتمام سنوات مجاز، امکان ادامه تحصیل در آن دوره از دانشجو سلب و دانشجو محروم از ادامه تحصیل می‌شود.

تبصره ۱. دانشجوی دوره دکتری تخصصی می‌تواند در صورت تایید دانشگاه و با احتساب در سنوات تحصیلی، حداکثر دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده نماید.

تبصره ۲. تقاضای مرخصی باید قبل از شروع نیمسال با موافقت استاد راهنما، مدیر گروه و تایید معاون آموزشی دانشکده انجام شود. تقاضای مرخصی بعد از شروع نیمسال باید با ارائه مدارک همراه باشد و در صورت تایید مدیر گروه و شورای آموزشی دانشکده قابل بررسی است.

تبصره ۳. تقاضا و مصادیق مرخصی بدون احتساب در سنوات در کمیسیون موارد خاص به شرح زیر بررسی می‌شود.

- مرخصی زایمان برای هر فرزند (مطابق قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت مصوب مجلس شورای اسلامی)، یک نیمسال در طول دوره بارداری و حداکثر چهار نیمسال پس از زایمان برای مادران دانشجو دارای فرزند زیر دو سال،
- مرخصی پزشکی، حداکثر دو نیمسال تحصیلی،
- سایر مصادیق مرخصی تحصیلی (مانند ماموریت همسر یا والدین و ...). حداکثر تا دو نیمسال تحصیلی

ماده ۱۰. دانشجوی متقاضی انصراف از تحصیل، باید درخواست انصراف خود را از طریق سامانه آموزشی دانشگاه ارائه کند. دانشجو مجاز است فقط برای یک بار و تا حداکثر دو ماه از تاریخ ارائه درخواست، تقاضای انصراف خود را پس بگیرد، در غیر این صورت پس از انقضای این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می‌شود. متقاضی تا قبل از صدور حکم انصراف از تحصیل، دانشجو بوده و موظف به رعایت قوانین و مقررات دانشگاه است.

تبصره ۱. تصمیم‌گیری در مورد بازگشت به تحصیل دانشجوی منصرف از تحصیل در محدوده سنوات مجاز تحصیلی و به شرط امکان اتمام واحدهای باقیمانده در سنوات مجاز تحصیلی باقیمانده با رعایت قوانین و مقررات نظام وظیفه صرفاً برعهده شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

تبصره ۲. دانشجویان شهریه پرداز در صورت انصراف پس از شروع کلاسها ملزم به پرداخت مبلغ شهریه ثابت و متغیر آن نیمسال هستند.
تبصره ۳. عدم انتخاب واحد در هر نیمسال توسط دانشجو به عنوان انصراف از تحصیل تلقی شده و در صورت عدم پیگیری دانشجو جهت تعیین تکلیف وضعیت آموزشی، دانشجو به عنوان منصرف از تحصیل در پایان آخرین نیمسال تحصیلی شناخته می شود.

ماده ۱۱. دانشجویی که در هر نیمسال در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسالهای بعدی، درس یا دروس مذکور را با نمره قبولی بگذراند، نمره یا نمره های مردودی قبلی در ریزنمرات دانشجو ثبت شده و این نمره ها در میانگین نیمسال و کل دوره محاسبه می شود.

تبصره ۱. دانشگاه مجاز است با درخواست کتبی دانشجو مبنی بر بلااثر نمودن حداکثر یک درس مردودی از میانگین کل، پس از تایید گروه آموزشی و دانشکده مربوطه موافقت نماید. نمره مردودی درس مذکور در ریزنمرات ثبت و در میانگین نیمسال محاسبه می شود. درخواست کتبی دانشجو و حذف درس مردودی صرفاً پس از قبولی در آن درس قابل انجام است. گذراندن دروس با استفاده از ماده مذکور، مشروطی دانشجو در نیمسالهای قبل را خنثی نمی کند و شورای هدایت استعداد درخشان وزارت مجاز است دانشجویی را که از این تبصره استفاده می نماید و به واسطه آن حائز شرایط استعداد درخشان می شود را از شمول تسهیلات خود خارج نماید.
تبصره ۲. تسهیلات این ماده شامل دانشجویانی که به دلیل تقلب و یا حکم کمیته انضباطی، نمره مردودی دریافت می کنند، نمی شود.

ماده ۱۲. معادل سازی نمرات دروس گذرانده شده برای دانشجویان انصرافی و اخراجی با رعایت موارد ذیل انجام می شود.
(الف) از زمان گذراندن آن درس بیش از ۵ سال نگذشته باشد و حداقل نمره قابل قبول ۱۶ را در دانشگاه مبدا کسب کرده باشد.
(ب) دروس از دوره یا دوره هایی که منتج به اخذ یک مدرک تحصیلی رسمی شده باشد، نمی تواند معادل سازی شود.
(ج) صرفاً نمرات ارائه شده و مورد تایید دانشگاه های دولتی پس از بررسی و تایید گروه و دانشکده مربوطه قابل تطبیق خواهد بود.

ماده ۱۳. برنامه ریزی و تصمیم گیری درباره تقویم آموزشی، چگونگی اعلام و ثبت نمره، زمان حذف و اضافه، حذف اضطراری دروس، نحوه اعتراض به نتایج امتحانات، تاریخ تجدید نظر و غیره، بر اساس تقویم آموزشی سال تحصیلی و طبق دستورالعمل اجرایی امور آموزشی و دستورالعمل امتحانات مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می شود.

تبصره ۱. دانشجوی دکتری در هر نیمسال تحصیلی مجاز به انتخاب حداقل ۶ و حداکثر ۱۰ واحد درسی است.
تبصره ۲. در مقطع دکتری تخصصی ارائه دروس به صورت معرفی به استاد امکان پذیر نمی باشد.

ماده ۱۴. مدت مجاز تحصیل در دوره دکتری تخصصی حداقل ۶ و حداکثر ۸ نیمسال است و تحصیل در این دوره به صورت تمام وقت است.
تبصره ۱. مدت مجاز تحصیل می تواند تا حداکثر دو نیمسال تحصیلی پس از اعلام موافقت استاد راهنمای اول، گروه آموزشی و دانشکده مربوطه و با تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه افزایش یابد.

تبصره ۲. برای دانشجوی مشمول آموزش رایگان، تحصیل در نیمسال نهم بدون پرداخت شهریه بوده، اما در نیمسال دهم و پس از آن میزان شهریه مطابق مصوبه هیات امنای دانشگاه محاسبه خواهد شد.

تبصره ۳. تحصیل همزمان دانشجوی دوره دکتری تخصصی در کلیه شیوه های آموزشی و در کلیه دوره های تحصیلی دانشگاه ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۱۵. نمره ارزشیابی از هر درس به صورت عددی از صفر تا ۲۰ محاسبه می شود. حداقل نمره قبولی در هر درس ۱۴ و میانگین کل قابل قبول پس از گذراندن تمام واحدهای آموزشی ۱۶ است.

تبصره ۱. در صورتی که دانشجو به هر دلیلی نتواند درسی را بگذراند و درس مذکور مجدداً در دانشگاه ارائه نشود، می‌تواند با نظر گروه آموزشی، درس دیگری را جایگزین نماید. نمره درس مردودی در ریزنمرات ثبت و در میانگین نیمسال و کل محاسبه می‌شود.

تبصره ۲. حذف اضطراری به صورت موردی (حذف تک درس) با رعایت مقررات حداقل واحد قابل اخذ در نیمسال، برابر تقویم آموزشی دانشگاه و با تصویب شورای آموزشی دانشکده امکان پذیر است.

تبصره ۳. حذف موجه یک یا چند درس با تایید گروه آموزشی تحت شرایط زیر و با ارسال مدارک و تصویب در شورای آموزشی دانشکده امکان پذیر است:

- دانشجویانی که به دلایل پزشکی در ایام برگزاری امتحان درس/دروس در بیمارستان بستری بوده و مدارک درمانی (خلاصه پرونده بستری، گواهی ترخیص، گواهی پزشک معالج و نسخه‌های دارویی) را حداکثر تا ۴۸ ساعت پس از ترخیص از بیمارستان به گروه آموزشی ارائه نمایند.
 - در صورت فوت یکی از اقوام درجه اول در بازه زمانی برگزاری امتحانات با ارائه گواهی فوت
- تبصره ۴.** درخواست حذف درس/دروس به علت بیماری یا حادثه تنها در صورتی قابل بررسی است که دانشجو در امتحان آن درس/دروس شرکت نکرده باشد.

ماده ۱۶. برای ورود به مرحله ارزیابی جامع، کسب میانگین کل حداقل ۱۶ از تمام دروس دوره و احراز بسندگی زبان خارجی مطابق دستورالعمل اجرایی دانشگاه الزامی است.

تبصره ۱. حداقل نمره قبولی در ارزیابی جامع، ۱۶ است. در غیر این صورت، دانشجو مجاز است صرفاً یکبار دیگر در ارزیابی جامع شرکت کند و آن را با موفقیت بگذراند. در صورت عدم کسب نمره قبولی، امکان ادامه تحصیل از دانشجو سلب می‌شود.

تبصره ۲. دانشگاه مجاز است موارد زیر را به عنوان جانشین ارزیابی جامع از دانشجو بپذیرد و معدل کل دانشجو را به عنوان نمره ارزیابی جامع ثبت نماید:

- در صورت کسب میانگین کل ۱۸ و بالاتر توسط دانشجو به شرط عدم مردودی در دروس گذرانده
- کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و انتشار (یا پذیرش) یک مقاله در پایگاه‌های معتبر بین‌المللی مستخرج از فعالیت‌های پژوهشی در دوران تحصیل دکتری تخصصی با وابستگی دانشگاه محل تحصیل دوره دکتری و تا پیش از ارزیابی جامع
- کسب میانگین کل ۱۷ و بالاتر و ثبت یک اختراع داخلی یا بین‌المللی در مراجع ثبت اختراع معتبر و تایید در مراجع ذیصلاح، مستخرج از فعالیت‌های پژوهشی در دوران تحصیل دکتری تخصصی با وابستگی دانشگاه محل تحصیل دوره دکتری و تا پیش از ارزیابی جامع

تبصره ۳. چنانچه میانگین کل نمرات دانشجوی دکتری تخصصی پس از گذراندن تمام واحدهای درسی دوره کمتر از ۱۶ باشد، اجازه ورود به مرحله ارزیابی جامع را ندارد و تنها یک نیمسال «با رعایت سقف مجاز سنوات تحصیلی» به وی فرصت داده می‌شود تا با نظر استاد راهنما و تایید گروه، مجدداً با انتخاب حداکثر ۶ واحد از درس‌هایی که در آن نمره بین ۱۴ تا ۱۶ را کسب کرده است، میانگین کل دوره را حداقل ۱۶ برساند تا به وی اجازه ورود به ارزیابی جامع داده شود. در غیر این صورت، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

ماده ۱۷. «تغییر رشته» یا «انتقال» یا «تغییر گرایش» دانشجوی دوره دکتری تخصصی در دانشگاه یا به سایر دانشگاه‌ها (دولتی و غیردولتی) ممنوع است.

ماده ۱۸. دانشجو موظف است تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، درخواست انتخاب استاد راهنما را در سامانه ثبت و موضوع رساله را (با نظر استاد راهنما) به تایید گروه آموزشی مربوطه برساند. در صورت عدم تعیین استاد راهنما و موضوع رساله تا موعد مقرر در گروه

آموزشی، دانشجو مشمول امتیازات تبصره ۲ ماده ۱۴ این شیوه نامه نمی‌شود.

ماده ۱۹. دانشجوی دوره دکتری تخصصی مجاز است علاوه بر استاد راهنمای اصلی، استاد راهنمای دوم نیز داشته باشد. استاد راهنمای اول به درخواست دانشجو و از میان اعضای هیات علمی دارای شرایط دانشگاه و با مرتبه علمی حداقل استادیاری با تایید گروه آموزشی تعیین می‌شود. انتخاب استاد راهنمای دوم و استاد/استادان مشاور به پیشنهاد استاد راهنمای اول و تایید گروه آموزشی از میان اعضای هیات علمی یا افراد دارای صلاحیت با تخصص مرتبط در جامعه و صنعت، امکان پذیر است.

تبصره ۱. استاد راهنمای دوم بایستی دارای حداقل مدرک دکتری تخصصی باشد. انتخاب استاد مشاور رساله دکتری با مدرک کارشناسی ارشد منوط به ارائه دلایل توجیهی و تایید شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است.

تبصره ۲. تعداد اعضای هیات راهبری رساله در دوره دکتری حداقل ۲ و حداکثر ۴ نفر است و مطابق شیوه‌نامه تعیین ظرفیت راهنمایی رساله تعیین می‌شوند.

ماده ۲۰. تصویب طرح پیشنهادی رساله در دانشگاه پس از گذراندن موفقیت‌آمیز ارزیابی جامع، شرط لازم برای اجرای رساله در دوره دکتری تخصصی است.

تبصره ۱. رویکردها و سیاست‌های کلان برای جهت‌دهی به محورهای مطالعاتی و تحقیقاتی دانشجویان در انتخاب و نگارش رساله از سوی معاونت پژوهش و فناوری دانشگاه تعیین و ضوابط و شرایط اختصاصی انجام آن در قالب رساله در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه تصویب می‌شود.

تبصره ۲. نحوه اجرا، گردش کار و قوانین ارزیابی جامع و دفاع از طرح پیشنهادی با شیوه‌نامه اجرایی دانشگاه انجام می‌شود.

ماده ۲۱. دانشجو مجاز است در زمان تدوین رساله دکتری و برای ادامه فعالیت‌های پژوهشی خود طبق آیین‌نامه مصوب وزارت و دستورالعمل اجرایی دانشگاه در مدت مجاز تحصیل با عنوان فرصت تحقیقاتی در یکی از دانشگاه‌های داخلی یا خارجی با رعایت ضوابط و مقررات مشغول به فعالیت شود.

ماده ۲۲. دانشجو پس از تدوین رساله مطابق طرح پیشنهادی مصوب و مشروط بر تایید استاد/استادان راهنما و مشاور از حداقل کفایت دستاوردهای علمی مجاز است در حضور هیات داوران از رساله خود دفاع کند.

تبصره ۱. در تعیین شاخص‌های کفایت دستاوردهای علمی، با توجه به اهمیت انتشار این دستاوردها و مرجعیت علمی کشور، چاپ دو مقاله علمی-پژوهشی یا مروری معتبر و مستخرج از رساله در نشریات با درجه الف و ب مورد تایید معاونت پژوهشی وزارت یا نشریات نمایه شده بین‌المللی معتبر مورد تایید دانشگاه و یا ثبت اختراع خارجی در دفاتر بین‌المللی ثبت اختراع مورد تایید دانشگاه الزامی است.

تبصره ۲. اختراع و اکتشاف مرتبط با موضوع رساله دارای تاییدیه علمی از مراجع معتبر، چاپ کتاب (تالیف، تدوین و یا ترجمه) توسط ناشر معتبر و مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو، تالیف و یا تدوین فصل یا فصولی از کتاب با ناشر معتبر بین‌المللی و مرتبط با رشته تحصیلی دانشجو به شرطی که تاریخ تایید اختراع/چاپ یا پذیرش کتاب در دوره تحصیل دانشجو در مقطع دکتری باشد، می‌تواند به عنوان جایگزین مقاله دوم در نظر گرفته شود.

تبصره ۳. اخذ پذیرش و یا کد DOI یا DOR (ویژه مقالات علمی-پژوهشی مجلات علمی داخل کشور) معادل چاپ مقاله محسوب می‌شود.

تبصره ۴. حداقل فاصله زمانی از تصویب طرح پیشنهادی رساله در شورای دانشکده تا تاریخ دفاع، دوازده ماه می‌باشد.

تبصره ۵. دانشجو می‌تواند پس از تصویب طرح پیشنهادی حداکثر یک بار نسبت به اصلاح طرح پیشنهادی خود اقدام نماید. در این صورت حداقل فاصله زمانی از تصویب اصلاحیه در شورای دانشکده تا تاریخ دفاع سه ماه خواهد بود.

تبصره ۶. لازم است پیش‌نویس رساله مورد تایید استاد راهنمای دانشجو حداقل دو هفته قبل از دفاع از طریق گروه آموزشی برای داوران ارسال گردد. پس از تایید داوران مبنی بر قابل دفاع بودن رساله ادامه فرایند دفاع ممکن خواهد بود.

تبصره ۷. هیأت داوران رساله دکتری متشکل از سه عضو هیأت علمی (علاوه بر اساتید هیات راهبری) با حداقل مرتبه استادیاری شامل حداقل یک عضو خارج از دانشگاه با مرتبه دانشیاری و بالاتر است که لازم است قبلاً به تایید گروه آموزشی و معاونت آموزشی دانشکده برسند.

تبصره ۸. نماینده تحصیلات تکمیلی به عنوان رئیس هیات داوران با انتخاب معاون آموزشی دانشکده به عنوان مدیر برگزاری جلسه و ناظر شروع و پایان دفاع بدون حق رای در نمره‌دهی است. جمع‌بندی نمرات اعضای حاضر، تکمیل فرم‌ها، تایید اعمال اصلاحات لازم رساله توسط دانشجو و ارائه مستندات پژوهشی پس از سه ماه، تطبیق نگارش رساله با قالب مورد نظر دانشگاه، اعلام درجه رساله در جلسه دفاع، تکمیل فرم مربوطه و ورود اطلاعات آن در سامانه به عهده نماینده تحصیلات تکمیلی است. هیأت داوران موظف است در جلسه دفاع، برای شرایطی که دانشجو اصلاحات را انجام ندهد یا اصلاحات توسط استاد راهنما تایید نشود، نحوه ارائه نمره نهایی و قبولی یا عدم قبولی رساله را تعیین تکلیف کند.

تبصره ۹. حضور دانشجو، استاد راهنمای اول و استاد راهنمای دوم/یکی از استادان مشاور، داوران و نماینده تحصیلات تکمیلی در جلسه دفاع رساله الزامی است. حضور داور ممتحن خارج از دانشگاه به صورت مجازی در جلسه دفاع بلامانع است.

ماده ۲۳. نمره رساله در میانگین کل محاسبه نمی‌شود و ارزشیابی آن به صورت کیفی و به شرح زیر انجام می‌شود:
- مردود (کمتر از ۱۶)؛

- قبول با درجه؛ خوب (۱۶ تا ۱۷/۹۹)، خیلی خوب (۱۸ تا ۱۸/۹۹) و یا عالی (۱۹ تا ۲۰).

تبصره ۱. چنانچه ارزشیابی رساله، مردود اعلام شود، با تأیید هیات داوران، حداکثر یک نیمسال تحصیلی به دانشجو اجازه داده می‌شود تا پس از اعمال نظرات اصلاحی هیات داوران، یک بار دیگر در جلسه دفاع شرکت و از رساله خود دفاع کند. در صورت عدم موفقیت دانشجو در دفاع از رساله در بار دوم، دانشجو از ادامه تحصیل محروم می‌شود.

تبصره ۲. دانشجویی که در سنوات مجاز تحصیلی با موفقیت از رساله خود دفاع نکند، با رعایت ضوابط مربوط فقط گواهی گذراندن واحدهای درسی را دریافت می‌کند.

ماده ۲۴. ملاک دانش‌آموختگی، گذراندن کلیه واحدهای دوره، داشتن میانگین کل حداقل ۱۶ و موفقیت در دفاع از رساله است.
تبصره ۱. تاریخ دانش‌آموختگی، روز دفاع با کسب درجه قبولی از رساله است.

تبصره ۲. دانشجو موظف است پس از دفاع و انجام اصلاحات در بازه تعیین‌شده، بلافاصله نسبت به تسویه حساب اقدام نماید.

ماده ۲۵. چنانچه دانشجو در حین تحصیل و انجام پژوهش و تدوین رساله مرتکب تخلف علمی (جعل، تقلب، کپی‌برداری و دیگر مصادیق) شود و تخلف او از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه، اثبات گردد با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۱. در صورت احراز و اثبات تخلف علمی دانشجو پس از اتمام تحصیلات از سوی کارگروه اخلاق در پژوهش دانشگاه، با رعایت ضوابط تعیین شده توسط کارگروه مذکور، تخلف بررسی و متناسب با میزان تخلف، تصمیم‌گیری در مورد دانشجوی خاطی توسط دانشگاه انجام می‌شود.

این شیوه‌نامه یا یک مقدمه، ۲۵ ماده و ۴۷ تبصره در جلسه شماره ۵۰۵ مورخ ۱۴۰۲/۰۷/۱۵ شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه به تصویب رسید و برای دانشجویان ورودی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ و پس از آن لازم‌الاجرا است.